

Heerlen

Voorstel

gemeenteraad

Vergadering:
gemeenteraad Heerlen

Heerlen,
5 januari 2021

Vergaderdatum:

Onderwerp

het bestemmingsplan "Fietsverbinding en watermaatregelen Heuvelland-Parkstad, Heerlen"

Registratienummer:
BWV-20000891

Agendapunt:

Inleiding/aanleiding

In maart 2018 ondertekenden de gemeenten Heerlen, Gulpen-Wittem en Voerendaal, het Waterschap Limburg en de Provincie Limburg de Samenwerkingsovereenkomst 'Fietsverbinding & watermaatregelen tussen Heuvelland en Parkstad "van Geul naar Geleenbeek"'. Het doel van deze samenwerkingsovereenkomst is de aanleg van een veilige fietsverbinding vanuit Parkstad naar het Heuvelland en vice versa voor woonwerk- én toeristisch-recreatief fietsverkeer.

De gewenste fietsverbinding kan in twee tracés – zie de onderstaande kaart - opgesplitst worden, namelijk het tracé Vrakelbergerweg-Vijfbundersweg tussen Gulpen-Wittem (Wijlre) – Voerendaal (Ubachsberg) en het tracé Daelsweg tussen Heerlen – Voerendaal (Ubachsberg).

Figuur 1 Fietsverbinding Heuvelland-Parkstad met het tracé Vrakelbergerweg-Vijfbundersweg (blauw) en het tracé Daelsweg (rood)

Naast het aanleggen van de vrij liggende fietsverbinding omvat het project ook nog de volgende activiteiten:

- de aanleg van waterbeheersingsmaatregelen in de vorm van vier regenwaterbuffers met bijbehorende voorzieningen;
- het landschappelijk (groen) inpassen van het fietspad en de buffers;
- de reconstructie van enkele wegen.

De 4 waterbuffers worden buiten Heerlen, in Voerendaal en in Gulpen-Wittem, aangelegd.

Naar aanleiding van de samenwerkingsovereenkomst en het collegebesluit omtrent het realisatiebudget d.d. 18 juni 2019 is de gemeenteraad tijdens Algemene Beschoouwingen 2019 akkoord gegaan met een reservering van €250.000 ten behoeve van de aanleg van deze fietsverbinding. Het restant van dit bedrag is in 2021 ook beschikbaar.

Op vrijdag 14 februari 2020 werd een subsidiebedrag van 2,36 miljoen euro voor het project 'Fietsverbinding Heuvelland-Parkstad' door de Provinciale Staten van Limburg goedgekeurd. Daarmee werd groen licht gegeven voor de realisatie van een veilige fietsverbinding tussen Parkstad en het Heuvelland voor woon-werk, school-thuis én toeristisch/recreatief fietsverkeer. Daaropvolgend is op 29 juni 2020 de realisatieovereenkomst getekend.

Deze is opgesteld met als doel om gezamenlijk - de gemeenten Heerlen, Gulpen-Wittem en Voerendaal, het Waterschap Limburg en de Provincie Limburg - de benodigde stappen te doorlopen ter realisatie van het project.

Eén van de noodzakelijke stappen, alvorens tot realisatie van de fietsverbinding kan worden overgegaan, is het wijzigen van de geldende bestemmingsplannen. Deze staan op dit moment niet toe dat de fietsverbinding wordt aangelegd.

De gemeenteraden van de projectgemeenten moeten het bestemmingsplan, voor zover het hun grondgebied betreft, wijzigen. De procedures worden via de gezamenlijke projectgroep afgestemd.

Plangebied

Het plangebied, voor zover dit binnen de gemeente Heerlen gelegen is, ligt in het buitengebied van de gemeente Heerlen. De westelijke grens is gelegen op circa 90 meter ten westen van de Rijksweg A76, op de grens tussen de gemeenten Voerendaal en Heerlen. Vervolgens loopt het tracé van het fietspad aan de noordzijde van de Daelsweg in noordoostelijke richting over circa 600 meter uit tot aan de kruising van de Daelsweg en de John F. Kennedylaan. Op het onderstaande overzichtskaartje is het tracé, binnen het grondgebied van Heerlen, in rood weergegeven.

Figuur 2 Fietspad aan de Daelsweg op Heerlens grondgebied

Uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan

Het bestemmingsplan is in overeenstemming met het MBP 2019-2022. Bij de voorbereiding van het bestemmingsplan zijn onder andere onderzoeken uitgevoerd op het gebied van bodem, stikstofdepositie, explosieven, archeologie en natuurwaarden.

Natuurwaarden - beschermde soorten

Als gevolg van deze ontwikkeling vindt – op beperkte schaal – een aantasting van beschermde soorten plaats. Er is een ecologisch werkprotocol met maatregelen opgesteld in het kader van de zorgplicht voor de das en de broedvogels. Voor de vroedmeesterpad, de alpenwatersalamander, de levendbarende hagedis en de hazelworm, is een activiteitenplan opgesteld en een ontheffing aangevraagd. Deze ontheffing is op 13 augustus 2020 bij besluit van Gedeputeerde Staten van Limburg verleend. De soortenbescherming vormt hiermee in beginsel geen belemmering voor de vaststelling van dit bestemmingsplan.

Natuurwaarden - beschermde gebieden

Op het onderstaande kaartje is de globale ligging van het fietspad ten opzichte van de Natura 2000-gebieden Kunderberg en Geleenbeekdal weergegeven. Als gevolg van de aanleg van het fietspad en de waterhuishoudkundige voorzieningen vindt op het tracé Daelsweg – op beperkte schaal – aantasting van het Natura 2000-gebied Kunderberg plaats. Uit onderzoek is gebleken dat dit niet leidt tot significante effecten op dat gebied. Voor de stikstofdepositie is dit vastgelegd in de op 8 oktober 2020 verleende vergunning Wet natuurbescherming Natura 2000.

Figuur 3: Globale aanduiding van de ligging van het plangebied ten opzichte van het Natura 2000-gebied Kunderberg en Geleenbeekdal.

Voor zover deze ontwikkeling een aantasting van wezenlijke waarden en kenmerken van de gebieden met de aanduiding Goudgroene Natuurzone (Natuur Netwerk Nederland) tot gevolg heeft, wordt dit volgens de regels in de Provinciale Omgevingsverordening Limburg en de Beleidsregel Natuurcompensatie afgehandeld. Op 8 december 2020 heeft ons college besloten over te gaan tot ondertekening van de "Overeenkomst financiële natuurcompensatie bij een project van groot openbaar belang inzake Fietsverbinding en Watermaatregelen Heuvelland-Parkstad".

In totaal heeft de natuurcompensatieovereenkomst betrekking op 16.132 m² natuur langs de Daelsweg, waarvan 4.342 m² op Heerlens grondgebied. Eerder is gepoogd om aan of in de nabijheid van de Daelsweg in natura te compenseren. Hiertoe is met grondeigenaren onderhandeld. Deze onderhandelingen hebben echter niet geleid tot overeenstemming. Vanwege de noodzaak om de compensatie vóór de vaststelling van het bestemmingsplan te hebben geregeld, is met de provincie afgesproken dat in dit geval toch voor de gebruikelijke wijze van compensatie, namelijk financiële compensatie, wordt gekozen. In dit geval wel met aanvullend een inspanningsverplichting voor de provincie en de gemeenten Voerendaal en Heerlen.

Deze inspanningsverplichting houdt in dat partijen zich inspannen "om de compensatie in de gemeente Voerendaal te realiseren, aansluitend aan bestaande Goudgroene natuurzones en bij voorkeur aansluitend aan het projectgebied. Het projectgebied is het gebied zoals dat is opgenomen in de bestemmingsplannen 'Fietsverbinding en watermaatregelen Heuvelland-Parkstad'.

Deze inspanning leveren partijen in gezamenlijkheid gedurende de looptijd van de realisatiefase van het project, waarna - volgens de Beleidsregel Natuurcompensatie van de Provincie Limburg - in beginsel financiële compensatie plaatsvindt.

Vormvrije m.e.r.-beoordeling

Daarnaast is een vormvrije milieueffectrapportage-beoordeling (hierna m.e.r.) uitgevoerd. Hieruit volgt dat de beoogde ontwikkeling noch in de aanlegfase, noch in de gebruiksfase, tot zodanige belangrijke nadelige milieugevolgen leidt dat een milieueffectrapportage zou

moeten worden doorlopen. De aanmeldnotitie vormvrije m.e.r.-beoordeling is als bijlage 5 bij de toelichting van het bestemmingsplan opgenomen.

Stand van zaken van de procedure

Ontwerpbestemmingsplan

Het ontwerpbestemmingsplan heeft met ingang van 12 september 2020 gedurende zes weken ter inzage gelegen. Tijdens de terinzagelegging van het ontwerp bestemmingsplan zijn geen zienswijzen ingediend.

Pachtovereenkomst

Een gedeelte van een perceel, gelegen aan de Daelsweg/John F. Kennedylaan, dat nodig is voor de aanleg van het fietspad is door onze gemeente aan een landbouwer in pacht uitgegeven. Deze heeft het als weiland in gebruik. De huidige pachtovereenkomst eindigt op 31 december 2020. De pachtovereenkomst kan in overleg met de pachter worden verlengd. In een nieuwe pachtovereenkomst zal in verband met de aanleg van het fietspad een kleiner perceel in pacht worden uitgegeven. De pachter is bekend met het feit dat in de nabije toekomst een fietspad langs het betreffende perceel wordt aangelegd en het perceel diensgevolge wordt verkleind.

Kader

Programma Verkeer en Vervoer

Kernthema:

Mobiliteit

Bevoegdheid

Het vaststellen van een bestemmingsplan betreft een bevoegdheid van de gemeenteraad (artikel 3.1 Wet ruimtelijke ordening).

Voorstel

1. Het bestemmingsplan "Fietsverbinding en watermaatregelen Heuvelland-Parkstad, Heerlen", met IMRO identificatienummer NL.IMRO.0917.BP050900W000003-0401 en ondergrond (o_NL.IMRO.0917.BP050900W000003-0401.dxf) conform de bijgevoegde stukken ongewijzigd vast te stellen;
2. Geen exploitatieplan vast te stellen.

Argumenten

- 1.1 Het voorliggende bestemmingsplan biedt de mogelijkheid om het geplande vrij liggende fietspad en de waterhuishoudkundige voorzieningen te realiseren.*
Nadat het onderhavige bestemmingsplan is vastgesteld en in werking getreden is, kunnen het fietspad en de maatregelen ten behoeve van een goede waterhuishouding – na het van kracht worden van de vereiste vergunningen – worden aangelegd.
- 1.2 Het Coalitieakkoord Heerlen 2018-2022 en de Mobiliteitsvisie 'Heerlen in beweging' streven naar een mobiliteitstransitie, met name een transitie van autostad naar fiets- en voetgangersstad.*
In het Coalitieakkoord Heerlen 2018-2022 – en in het verlengde dus ook het Meerjarig Bestuurlijk Programma 2019-2022 – wordt aangegeven dat de gemeente Heerlen gedurende de huidige coalitieperiode het fietsen zo veel mogelijk wil

stimuleren. De aanleg van dit vrij liggend fietspad past volledig binnen de voornoemde doelstelling. De aanleg past ook in de doelstelling van de Mobiliteitsvisie 'Heerlen in Beweging'. Hierin is het streven naar o.a. het optimaliseren van de duurzame netwerken vastgelegd.

1.3 Het regionaal fietsroutenetwerk wordt uitgebreid en beter gefaciliteerd.

Met de aanleg van deze regionale fietsverbinding ontstaat er een veilige fietsverbinding vanuit Parkstad naar het Heuvelland en vice versa voor woon- werk én toeristisch-recreatief fietsverkeer. Deze directe, comfortabele en verkeersveilige fietsverbinding draagt bij aan de gemeentelijke ambitie om het fietsgebruik – zowel utilitair als recreatief – te bevorderen. Bovendien past de ontwikkeling van de verbinding in de trend van een substantiële toename van het gebruik van (elektrische) fietsen en zal het als aanjager fungeren met het oog op de bevordering van toerisme en recreatie binnen dit gebied.

1.4 Met de aanleg van een vrij liggend fietspad wordt de verkeersveiligheid op de Daelsweg sterk verbeterd.

Hoewel er geen sprake is van objectieve verkeersonveiligheid – volgens de statistieken hebben er de afgelopen jaren geen verkeersongevallen op de Daelsweg plaatsgevonden – wordt de Daelsweg toch als een gevaarlijke weg ervaren (subjectieve verkeersonveiligheid). Dit laatste wordt in de hand gewerkt door een combinatie van factoren, met name hoge snelheden van het gemotoriseerd verkeer, het ontbreken van vrij liggende fietsvoorzieningen en het bochtige tracé. Door de aanleg van een vrij liggend fietspad kan het fietsverkeer buiten de bebouwde kom gescheiden worden van het gemotoriseerd verkeer. Dit komt de verkeersveiligheid, zowel objectief als subjectief, alleen maar ten goede.

1.5 De regionale fietsverbinding sluit aan op het fietspad van Mondriaan dat in het kader van het IBA-project 'Land van Kalk' is aangelegd.

Op het terrein van Mondriaan is een fietspad aangelegd dat een schakel vormt tussen het kruispunt John F. Kennedylaan-Daelsweg en de Kloosterkensweg. Op die manier kan dit fietspad gebruikt worden als een vervolg op het regionaal fietspad tussen Gulpen-Wittern en Heerlen.

2.1 Wettelijk verplicht kostenverhaal (artikel 6.12 Wro) is niet aan de orde.

In het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is in artikel 6.2.1 een opsomming gegeven van de bouwplannen die worden beschouwd als bouwplan in de zin van 6.12 Wro waarvoor een exploitatieplan dient te worden vastgesteld indien het kostenverhaal niet anderszins is geregeld (dat wil zeggen indien men geen anterieure privaatrechtelijke overeenkomst heeft kunnen sluiten met de ontwikkelende partij). In algemene zin is in het voorliggende bestemmingsplan geen sprake van een bouwplan als bedoeld in artikel 6.2.1. Bro. Daarmee kan worden geconcludeerd dat voor dit plan geen exploitatieovereenkomst of exploitatieplan dient te worden opgesteld.

Tegenargumenten en risico's

1.1 De aankoop van enkele gronden verloopt moeizaam.

Ten behoeve van de realisatie dienen verscheidene percelen in Voerendaal en Gulpen-Wittern aangekocht te worden. Het merendeel van deze percelen is reeds aangekocht. De onderhandelingen omtrent de resterende percelen worden

momenteel gevoerd, maar verlopen traag/moeizaam. Momenteel wordt er wel nog vanuit gegaan dat de benodigde grondaankopen tijdig worden afgerond.

De benodigde grond in Heerlen is gemeentelijk eigendom, maar wordt momenteel jaarlijks verpacht. Aangezien de pachtovereenkomst ieder jaar bekeken en opnieuw ondertekend wordt, kan de benodigde grond makkelijk beschikbaar komen door de pachtovereenkomst aan het begin van een nieuwe pachtperiode aan te passen. De pachter is bovendien bekend met het feit dat in de nabije toekomst een fietspad op een deel het betreffende perceel wordt aangelegd en het perceel dientengevolge wordt verkleind.

Kosten en dekking

Met dit voorstel zijn geen kosten gemoeid.

Communicatie

De communicatie zal via de gebruikelijke kanalen verlopen. In dit stadium zal de bekendmaking in het gemeenteblad (GVOP), in de Nederlandse Staatscourant en op de gemeentelijke website verschijnen. De officiële bekendmaking is tevens te raadplegen via www.officielebekendmakingen.nl

Het vastgestelde bestemmingsplan is vanaf de datum van ter inzage legging, digitaal te raadplegen op het landelijke portaal www.ruimtelijkeplannen.nl.

Evaluatie

N.v.t.

Planning, procedure en uitvoering

Vaststelling

Ingevolge artikel 3.8 van de Wro beslist de gemeenteraad omtrent de vaststelling van het bestemmingsplan. Na de vaststelling door de gemeenteraad vindt zo spoedig mogelijk terinzagelegging van het bestemmingsplan plaats. Gedurende de terinzageleggingstermijn van 6 weken kunnen diegenen die (tijdig) zienswijzen hebben ingediend en diegenen die zich niet kunnen vinden in de ten opzichte van het ontwerpbestemmingsplan doorgevoerde wijziging in beroep bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

De vaststelling van het bestemmingsplan is voorzien voor de raadsvergadering van 24 februari 2021.

Bijlagen

Het bestemmingsplan "Fietsverbinding en watermaatregelen Heuvelland-Parkstad, Heerlen", bestaande uit regels, verbeelding en toelichting.

Burgemeester en wethouders van Heerlen,

de gemeentesecretaris a.i.
L. Schouterden

de burgemeester,
drs. R. Wever

Dit voorstel is digitaal ondertekend en is daarom niet voorzien van handtekeningen.

raadsbesluit

De raad der gemeente Heerlen;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. registratienummer BWV-20000891;

gezien het advies van de raadscommissie ;

besluit:

Aldus besloten tijdens de vergadering van de raad van de gemeente Heerlen van

de griffier,

de voorzitter,

drs. T.W. Zwemmer

drs. R. Wever